Dolní Rychnov

Kraj: Karlovarský
Okres: Sokolov
Správní obvod: Sokolov
GPS souřadnice: 50.164631N, 12.645092E
Nadmořská výška: 425 m n. m.
První pís. zmínka: 1309 (715 let)
Počet obyvatel: 1 349
PSČ: 356 04
Adresa URL: www.dolnirychnov.cz

Historie obce Dolní Rychnov

První dochovaní zmínka o obci pochází z roku 1309. V tomto dokumentu je vyzýván Albert Nothaft klášterem v Teplé k náhradě za obsazený Rychnov. Později, v patnáctém století, patřila obec k loketskému panství. V roce 1553 ji získal Wolf Šlik a připojil ji k Falknovu (Sokolovu). V této době dochází k rozdělení obce na Dolní a Horní Rychnov. Po zániku panské správy v polovině 19. století se stala samostatnou, dynamicky se rozvíjející obcí díky těžbě uhlí a navazujícímu průmyslu.

Obec Dolní Rychnov je možné bez zábran nazvat nejslavnější hornickou obcí v sokolovské hnědouhelné pánvi a to z těchto důvodů : v obci byl v roce 1834 instalován jeden z prvních parních vodotěžných strojů v Čechách. O největší rozvoj v dolování se zasloužil Johann David Starck, který založil v Dolním Rychnově první větší průmyslový podnik, ve kterém vyráběl saze, různé barvy a naftalín. V roce 1837 byl za své zásluhy (zaměstnával mimo jiné až 1500 dělníků) povýšen do šlechtického stavu a získal tak přídomek Edler von Starck, v tomtéž roce přihlásil patent na výrobu kalciovaných sazí, které měly odbyt i do zahraničí, zvláště do Saska, Belgie, Holandska a Porýní. Patent dostal majitel na 8 roků. Johann David Starck

Sklárna v Dolním Rychnově v roce 1972 Po smrti Johana Davida Starcka se rozvoj obce a dolovaní nezastavil. Na jeho místo nastoupil nejmladší syn Johann Anton Starck, který pro možnost dalšího rozvoje těžby byl nucen nechat vyrazit nejdelší dědičnou štolu v sokolovském hnědouhelném revíru, dlouhou téměř tři kilometry s názvem "dědičná štola Svatého Antonína". Vodu odváděla do řeky Ohře k obci Těšovice. Odvodněním místních slojí bylo umožněno otevření dalších dolových polí. Důležitým momentem pro odbyt dolnorychnovského uhlí se stala výstavba sklárny.

Tímto tahem bylo zajištěno navýšení těžby z místních dolů. Ve sklárnách pracovalo až 170 dělníků. Z důvodu zvýšení těžby se rozvíjely dokonalejší těžební způsoby. V roce 1866 byl nasazen první parní těžní stroj. Výstavbou železnice se dolnorychnovské doly otevřely světu a rozvoj těžby se zvýšil. Značný nárůst těžby vyžadoval zvýšení produktivity práce jednak rozvojem techniky a jednak nárůstem pracovních sil. S tím souviselo ubytování dělnictva. Nejprve se přestavovaly zakoupené statky, později se stavěly nové dělnické kolonie, kde ke každému bytu patřila zděná kolna a kousek zahrádky. Dělnická kolonice z roku 1919

V roce 1883 Johann Anton Starck zemřel a na základě jeho závěti vznikla v roce 1885 společnost "Dolové a průmyslové závody, dříve Johann David Starck, se sídlem v Dolním Rychnově". Cílem akciové společnosti bylo navýšení těžby, výroby, nákup dalších pozemků, modernizaci a výstavba nových továren. Postupně byly všechny akcie skoupeny pražským bankéřem Petschkem a v Dolním Rychnově bylo zřízeno generální ředitelství k řízení "falknovských podniků".

Důl Antonín s třídírnou v roce 1924 Významným mezníkem se stal rok 1907, kdy se začalo s výstavbou moderní tepelné elektrárny. To mělo nesporné výhody, které spočívaly v odbytu méněhodnotného uhlí, a v odběru elektrického proudu, který méně podléhal krizovým výkyvům trhu. Velký význam v Dolním Rychnově měla i vývojová laboratoř, která se zabývala od roku 1922 výzkumem výroby vodovzdorných briket, využíváním uhelného prachu k pohonu motorů, briketováním sklářského kamene, rašeliny, rud a různých jiných koncentrátů. Ve své době měla tato laboratoř kromě vedoucího šest laborantů, jednoho kresliče a dvě administrativní síly. Potřebné dělnictvo zapůjčovala především sklárna, patřící stejné společnosti. Ve válečném období se výzkum soustředil na výrobu benzínu a různých chemických látek. Díky pokusům a výzkumem zdejšího uhlí se ukázalo jako nejvhodnější pro výrobu briket. V roce 1930 tak byla vystavěna nová briketárna z ocele a zdiva místo původní dřevěné. První pokusy na lisování briket se prováděly na ručním lise značky Amsler. Později byl od firmy Amsler dovezen moderní stotunový prstencový lis, vybavený veškerou moderní diagnostikou. Vývoj se tak dostával do rychlejšího tempa a pokusy byl prováděny s uhlím i z Japonska nebo Turecka. O výzkum měla cizina velký zájem a Dolní Rychnov se stával ve světě známou obcí. Později byly otevřeny další sloje např. lom Antonín, který byl otevřen až do roku 1965, později důl Nová Anežka a mnohé další.